

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра романських мов і зарубіжної літератури**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

(Факультет іноземної філології)

(назва факультету)

Рошко М.М.

(прізвище, ініціали)

2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія зарубіжної літератури

(антична література, література доби Середньовіччя і Відродження)»

для студентів I курсу денної та заочної форми навчання

факультету іноземної філології

Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014.02 Середня освіта. Англійська/німецька/французька/румунська мова і література
Предметна спеціальність (Спеціалізація) (за наявності)	014.02 Середня освіта. Англійська/німецька/французька/румунська мова і література
Освітня програма	Англійська/німецька/французька/румунська мова і література. Зарубіжна література
Статус дисципліни	нормативна
Мова навчання	українська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури (антична література, література доби Середньовіччя і Відродження)» для здобувачів вищої освіти галузі знань **01 Освіта / Педагогіка** спеціальності **014.02 Середня освіта. Англійська/німецька/французька/румунська мова і література** предметної спеціальності (спеціалізації) (за наявності) **014.02 Середня освіта. Англійська /німецька /французька /румунська мова і література** освітньої програми **Англійська /німецька /французька /румунська мова і література. Зарубіжна література.**

Розробник: Славич Т.Я., старший викладач кафедри романських мов та зарубіжної літератури

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *романських мов та зарубіжної літератури*

протокол № 8 від «30» травня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ Смужаниця Д.І.

Схвалено науково-методичною комісією факультету іноземної філології

протокол № 4 від «30» червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії _____ Синьо В.В.

Завідувач кафедри

(підпис) (прізвище та ініціали)

«30» червня 2023 р.

© Славич Т.Я., 2023 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1-ий	1-ий
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,4 самостійної роботи студента – 2,6	1-ий	1-ий
	Лекції:	
	28 год.	12 год.
	Практичні (семінарські):	
	16 год.	-
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усний	Самостійна робота:	
	46 год.	78 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури (антична література, література доби Середньовіччя і Відродження)» є:

- ознайомити студентів з історичним розвитком світового літературного процесу, з особливостями літературних епох, їх духовними цінностями, із знаковими надбаннями кожної з літератур у всьому розмаїтті літературних жанрів та стилів;
- навчити студентів працювати з джерелами інформації /підручниками та навчально-методичними посібниками, науковими виданнями творів, які запроваджені до шкільної програми/;
- підготувати студентів до розуміння літературних явищ греко-римської античності, пам'яток середньовікового героїчного епосу і видатних творів доби Відродження у контексті світової культури та у взаємозв'язках;
- сформувати у студентів як майбутніх учителів іноземної мови та світової літератури уміння застосовувати у педагогічній практиці набуті знання з оптимальною загальноосвітньою, пізнавально-виховною метою.

Основна мета, поставлена перед студентами – розумітися у літературному процесі доби античності, Середніх віків та Відродження, а зокрема бути обізнаними із літературними тенденціями, постатями, творами цього часу. Метою курсу не є зазубрювання студентами імен, дат та текстів, метою є саме розуміння студентами логіки літературного процесу, взаємозв'язку літератури із історією, впливу літератури і впливу на літературу, в якій розкривається найбільше істин часу.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

- ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

- ФК 6. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

- ФК 7. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

- ПК 1. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії іноземної мови (або мови національної меншини України), теорії та історії зарубіжної літератури (або літератури національної меншини України у вітчизняному та світовому контексті) в практиці навчання у базовій загальноосвітній школі.

- ПК 5. Здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті розвитку літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутків світового письменства для формування національної свідомості, загальної і мовленнєвої культури учнів, їхньої моралі, міжкультурної толерантності, ціннісних орієнтацій у сучасному полікультурному суспільстві.

- ПК 6. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу текстів.

- ПК 8. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовувати практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої освіти.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Англійська/німецька/французька/румунська мова і література. Зарубіжна література», вивчення навчальної дисципліни «Історія зарубіжної

літератури (антична література, література доби Середньовіччя і Відродження)» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знає та розуміє принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).	ПРН 3
Знає та розуміє особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.	ПРН 4
Уміє застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.	ПРН 7
Володіє формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміє відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.	ПРН 9
Здатний проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, уміє виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.	ПРН 10
Усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.	ПРН 12
Застосовує методики білінгвального й інтегрованого навчання мови й фахового змісту, володіє дидактикою багатомовності та методикою паралельного навчання споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі.	ПРН 15
Володіє основами професійної культури, здатний створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та іноземною (або національної меншини України) мовами.	ПРН 16
Забезпечує діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.	ПРН 20
Використовує гуманістичний потенціал іноземної мови (або мови національної меншини України) та зарубіжної літератури (або літератури національної меншини України у вітчизняному й світовому контексті) для формування духовного світу юного покоління громадян України.	ПРН 21

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури (антична література, література доби Середньовіччя і Відродження)»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр
Застосовує на практиці сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).	ПРН 3
Розуміє специфіку навчання різнорідних груп учнів, володіє методами диференціації навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.	ПРН 4
Володіє міжнародними та національними стандартами і практиками в професійній діяльності та застосовує їх.	ПРН 7
Використовує форми та методи виховання учнів на уроках зарубіжної літератури і в позакласній роботі, уміє відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.	ПРН 9
Проводить роботу з створення психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища, використовуючи приклади творів зарубіжної літератури, уміє виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.	ПРН 10
Усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та	ПРН 12

демократичного устрою України, навчаючи цьому учнів на прикладах творів зарубіжної літератури.	
Застосовує методики білінгвального й інтегрованого навчання літератури, володіє дидактикою багатомовності та методикою паралельного навчання споріднених літератур, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі.	ПРН 15
Будучи професійно та фахово освіченим, здатний створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та іноземною (або національної меншини України) мовами.	ПРН 16
Застосовує діалог культур у процесі викладання іноземної мови та зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.	ПРН 20
Застосовуючи потенціал іноземної мови (або мови національної меншини України) та зарубіжної літератури (або літератури національної меншини України) у вітчизняному й світовому контексті) формує духовний світ юного покоління громадян України.	ПРН 21

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: усне опитування, письмові практичні роботи, конспектування науково-критичної літератури, підсумкові контрольні роботи. Все це реалізується через накопичувальну бально-рейтингову систему, що передбачає оцінювання студентів за всі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми; поточний контроль, поетапний, модульний, підсумковий контроль; усний екзамен, тестування.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: відповіді на семінарських заняттях та здача колоквіуму.

Форма модульного контролю: дві модульні контрольні роботи.

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1-2)

Поточне оцінювання та самостійна робота (макс.100 балів)										Модульний контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T5	T6		
10	10	20	10	10	4	6	10	10	10	100 (50x2)	100%
Модуль 1 – 50 балів				Модуль 2 – 50 балів							

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	3	30	5	50

Колоквіум по змісту прочитаних обов'язкових художніх творів	2	20	-	-
Робота на платформі Coursera: курс «Greek and Roman Myths» (залучення елементів неформальної освіти)*	За умови опанування матеріалу курсу із наданням сертифікату за пройдений курс – 30 балів			
Презентація *	2	10	2	10
Реферат*	2	20	3	30
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

* зірочкою позначені додаткові види роботи, коли студент відпрацьовує пропущений/погано засвоєний матеріал з метою покращити рейтинговий бал допуску до семестрового контролю або ж надає сертифікат, що засвідчує його роботу на певних освітніх платформах.

Критерії оцінювання на практичних (семінарських) заняттях

Програмою передбачено проведення восьми семінарських занять, на кожному з яких студент може набрати до 10 максимальних балів: відповідь-доповідь на питання плану семінарського заняття (макс. 5 балів) та активна робота протягом заняття у вигляді доповнень доповідей з інших питань плану (по 1 балу за кожне доповнення по питанням плану).

5 балів виставляється, якщо у доповіді розкрито основні теоретичні/практичні моменти питання, наводяться цитати з художнього твору, студент вільно володіє матеріалом, знає зміст твору, що аналізується, відповідає на додаткові запитання по темі, посилається на науковий матеріал із фаху.

4 бали виставляється, якщо студент не чітко окреслив основні моменти питання, наявні неточності щодо суті питання, що розглядається, але наводить цитати з твору для підтвердження тих чи інших міркувань.

3 бали виставляється, якщо студент не володіє матеріалом в повному обсязі, не відповідає по суті питання, не орієнтується в теоретичному/практичному матеріалі, в доповіді відсутнє цитування твору, плутає наголоси, імена тощо.

2 бали виставляється, якщо студент цілковито не володіє теоретичним / практичним матеріалом, не прочитав художній твір, винесений на практичне заняття, звертається до сайтів із коротким змістом творів тощо.

Бал за доповнення виставляється тим студентам, хто додає до вже виголошеного матеріалу суттєву інформацію, деталізує ті чи інші моменти, що виголошені тезово, доречно звертається до цитування художнього твору.

Платформа Coursera: курс «Greek and Roman Myths»

Робота на платформі **Coursera** – вид додаткової навчальної роботи, пов'язаної із неформальною освітою. За бажанням студент може вдатися до цього виду навчання. Оцінкою цього виду роботи є *сертифікат*, який надається на платформі тільки після опанування всього запропонованого матеріалу та виконання письмових та тестових завдань, розроблених авторами курсу «**Greek and Roman Myths**». За наявності сертифікату студент отримує 30 балів до рейтингу з означеної дисципліни.

Критерії оцінювання на колоквіумі по змісту прочитаних творів

Оскільки складовою якісного опанування дисципліною є вивчення не тільки теоретичного матеріалу, а й знання змісту художніх творів, винесених до списку для обов'язкового прочитання, програмою передбачено проведення колоквіуму по змісту прочитаних творів. Максимум

можливих балів – 20. Таблиця відповідності балів прочитаним творам подається в кінці програми. Знання змісту художнього твору, сюжетних ліній, імен героїв, визначення проблематики дає студенту змогу отримати зазначені для кожного твору бали. Якщо студент не знає сюжету, плутається в подіях, змальованих у творі, твір не приймається. Бали не нараховуються.

Критерії оцінювання презентацій

Презентація є додатковим видом навчальної роботи з дисципліни. Вона передбачена для тих студентів, хто з різних причин не зміг набрати необхідної кількості балів для допуску до іспиту або ж бажає покращити свій рейтинговий бал. Передбачається можливість виконати до 4 презентацій, або ж створити презентацію і написати реферат(-и) (вимоги до написання реферату подаються нижче). Кожна презентація оцінюється в **5 балів**. Темі презентацій подано в програмі нижче (розділ 5.5). До презентації висуваються наступні вимоги.: 12-15 слайдів.

Основні слайди презентації повинні мати:

- титульний аркуш;
- основні пункти презентації;
- список джерел (до 5 основних);
- завершальний слайд;
- хто підготував роботу.

Список джерел повинен бути з докладним зазначенням вихідних матеріалів (звідки взяли ілюстрації, звуки, тексти, посилання). Крім електронних адрес потрібно вказувати і друковані видання.

Вимоги щодо структури та змісту навчального матеріалу: матеріал слід викладати стисло, з максимальною інформативністю тексту; слідкувати за відсутністю нагромадження, чітким порядком у всьому; ретельно структурувати інформацію; використовувати короткі та змістовні заголовки, марковані та нумеровані списки; важливі відомості (наприклад, висновки, визначення тощо) подавати крупним та виділеним шрифтом і розташовувати у лівому верхньому куті екрана; другорядні відомості бажано розміщувати внизу сторінки; кожній ідеї треба відвести окремий абзац; використовувати табличні форми запису даних (діаграми, схеми) для ілюстрації важливих фактів, щоб подати матеріал компактно і наочно; графіка повинна органічно доповнювати текст; пояснення треба розташовувати якнайближче до ілюстрацій, з якими вони мають одночасно з'являтися на екрані; усі текстові дані потрібно ретельно перевірити на відсутність орфографічних, граматичних і стилістичних помилок, дотримуватися прийнятих правил скорочень; форма представлення інформації повинна відповідати рівню знань слухачів.

Дотримання визначених вимог дозволяє отримати 5 балів за презентацію. Відсутність логіки викладу, недотримання вимог, невчитаний текст слайдів, нерозкрита тема презентації призводить до зняття балів.

Критерії оцінювання рефератів

Написання реферату – ще один вид роботи, що дозволяє студенту отримати додаткову кількість балів до рейтингу. Реферат оцінюється в **10 балів**, передбачено можливість написати до 4 рефератів. Реферат пишеться на від руки. Обсяг реферату – 10 стор А4. Реферат повинен містити титульний аркуш, сторінку змісту, вступ із обґрунтуванням актуальності теми, оглядом літератури з теми дослідження. Основна частина реферату – 7-8 сторінок, де розкривається обрана тема, подаються покликання на джерела, можливий цитований матеріал як з критичних джерел, так і з художнього тексту (художній текст можна використовувати мовою оригіналу, або ж українськомовний переклад). Завершують реферат висновки за обраною темою – це підсумок проведеної роботи. В кінці реферату подаються використані джерела з дотриманням усіх вимог, що висуваються до оформлення наукового апарату.

Недотримання вимог, що висуваються до написання реферату: недбале оформлення, нерозкрита тема реферату, відсутність покликань, цитованого матеріалу, неправильне оформлення списку використаних джерел дають підстави для зниження балів під час оцінювання.

Теми рефератів подано в програмі нижче (розділ 5.5).

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота №1 та №2 містить по 1 теоретичному питанню та 20 тестових завдань. Максимальна кількість балів, які може отримати здобувач, - це 10 балів за теоретичну частину та 40 балів (2 бали за кожен правильно виконаний тест) за тестові завдання.

Типовий варіант модульної контрольної роботи

1. На які види поділяють епос? До якого різновиду епосу зараховують поеми Гомера? Які міфи покладено в основу поеми Гомера «Іліада»? Дайте характеристику образу Ахілла.

Тести:

1. Прометей означає:

- А) бунтівник;   Б) носій миру;   В) провидець, той, який дивиться вперед;
Г) добротворець.

2. Хто з давньогрецьких драматургів, за свідченням Арістотеля, зображував людей «такими, якими вони повинні бути»?

- А) Есхіл;   Б) Софокл;   В) Евріпід;   Г) Арістофан.

3. У який спосіб покінчили зі своїм життям герої Софоклової трагедії «Антігона»?

- А) Антігона: 1) випила отруту ; 2) повісилася на своєму шалику;
Б) Гемон: 1) б'ється головою об гострий виступ скелі; 2) простромив собі мечем груди;
В) Еввідіка: 1) проколює собі серце; 2) перерізає собі вени; 3) отруюється;
Г) Етеокл і Полінік: 1) загинули у двобої; 2) потрапили у ворожу засідку; 3) занедужали невиліковною хворобою.

4. Що остаточно нашоухує Медею, головну героїню однойменної трагедії Евріпіда, на ідею дітовбивства?

- А) подружня зрада Язона;   Б) зустріч із бездітним афінським царем Егеєм;
В) застерігаючи пісні хору;   Г) ревності до майбутньої дружини Язона.

5. На щиті Енея з Вергілієвої «Енеїди» зображено:

- А) майбутню історію Риму;
Б) славне прийдешнє Енейових нащадків;
В) світобудову, якою її уявляли римляни доби Октавіана Августа;
Г) картину підземного світу Аїда, куди згодом спускається Еней.

6. Який чинник визначав у добу Середньовіччя основні вектори духовного розвитку суспільства?

- А) королівська влада;   Б) феодальна знать;   В) хрестові походи;
Г) церква.

7. «Пісня про Роланда» починається:

- А) описом підготовки хрестового походу проти арабо-мавританських царків;
Б) Ганелон укладає договір про перемир'я сарацинським царем Марсилієм;
В) оспівуванням перемоги Карла Великого в Іспанії;
Г) засудженням феодального свавілля.

8. У «Пісні про Роланда» йдеться про те, що французькі лицарі здійснювали подвиги заради:

- А) Прекрасної Дами;   Б) слави;   В) Бога і короля;   Г) «милої» Франції.

9. Ізольда Золотокоса з «Роману про Трістана та Ізольду» померла від:
А) отруєння;   Б) укусу змії;   В) нестерпної муки;   Г) любовної спраги.

10. Ліричного героя «Божественної комедії» Данте у Раю супроводжує:
А) Ангел;   Б) Вергілій;   В) Беатріче;   Г) Діва Марія.

11. Сутнісні ознаки епохи Відродження:
А) песимізм світосприйняття;   Б) схоластичний характер свідомості;
В) невинуватий оптимізм;
Г) культ античності, інтенсивний розвиток мистецтв, схилення перед знаннями та індивідуалізмом.

12. Ліричний герой сонетів Ф.Петрарки найчастіше порівнює вроду Лаури з:
А) античними богинями;   Б) природою;   В) святими;   Г) ясною зорею.

13. Автором творів «Філоколо», «Філострато», «Ф'яметта», «Декамерон» є:
А) Дж.Боккаччо;   Б) Ф.Рабле;   В) Сервантес;   Г) Маргарита Наваррська.

14. За ідейно-тематичним спрямуванням «Похвала Глупоті» Еразма Роттердамського є твором:
А) атеїстичним;   Б) богословським;   В) дидактичним;   Г) філософсько-сатиричним.

15. Образ лицаря Сумного Образу Дон Кіхота є:
А) романтичним;   Б) типовим;   В) вічним;   Г) мандрівним.

16. У якому з-поміж нижче перерахованих творів піддана критиці схоластика, схоластичне виховання й освіта:
А) «Роман про Лиса»;   Б) «Божественна комедія»;
В) «Гаргантюа і Пантагрюель»;   Г) «Гамлет».

17. Визначальну роль у формуванні художнього світу твору Ф.Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель» відіграє:
А) гротеск;   Б) міф;   В) символіка;   Г) карнавал.

18. Структура англійського (шекспірівського) сонету:
А) два катрени і два терцети;   Б) три катрени і двовірш;
В) три двовірші і один терцет;   Г) чотири терцети і двовірш.

19. Кому з Шекспірових героїв належить наступне висловлювання: «Бути чесним у наші часи – це значить бути одним на десять тисяч»:
А) Ромео;   Б) Гамлету;   В) Отелло;   Г) Корделії.

20. У кого побачив Отелло з однойменної трагедії В.Шекспіра хустку, подаровану ним колись Дездемоні?
А) в Яго;   Б) в Кассіо;   В) в Родріго;   Г) у Б'янки.

Оцінка розписової частини модульної контрольної роботи

Результат 8-10 б. виставляється, якщо студент відповів на питання контрольної роботи в повному обсязі, мають місце обґрунтованість та повнота відповіді на теоретичні та практичні завдання. Студент вільно володіє термінологічним апаратом, не плутається щодо визначення жанрових

форм твору, сюжетних ліній, імен героїв. Можлива присутність деяких недоліків у вигляді описок.

Результат 6-7 б. виставляється, якщо студент відповів на питання контрольної роботи в повному обсязі, висвітлені всі теоретичні та практичні завдання, але має місце деяка необґрунтованість розкриття цих питань. Можлива присутність деяких недоліків у вигляді технічних помилок та описок.

Результат 3-5 б. виставляється, якщо студент відповів на питання контрольної роботи в неповному обсязі, немає повної відповіді на теоретичні та практичні завдання, але практичне завдання в основному виконане. Можлива присутність деяких грубих теоретичних або практичних помилок.

Результат 1-2 б. виставляється, якщо студент відповів на питання контрольної роботи в неповному обсязі, повністю відсутні відповіді на теоретичні та практичні завдання. Зазначена кількість балів може бути виставлена, якщо відповіді були не по суті теоретичних та практичних питань.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Програмою передбачено таку форму контролю, як іспит. Підсумковий семестровий контроль здійснюється за результатами модульного контролю та усної відповіді на питання, що входять до екзаменаційних білетів. Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у національну шкалу та шкалу **ECTS**.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Шкала ECTS	Диференційована шкала	Недиференційована шкала	Мін. бал - Макс. бал
A	<i>відмінно</i>	Зараховано	90-100
B	<i>добре</i>		82-89
C	<i>задовільно</i>		74-81
D			64-73
E			60-63
FX	<i>незадовільно</i>	Незараховано	35-59
F			0-34

1. Оцінка «відмінно» (90–100 б.) виставляється, якщо студент відповів на питання екзамену в повному обсязі, мають місце обґрунтованість та повнота відповіді на теоретичні та практичні питання. Можлива присутність деяких недоліків у вигляді описок.
2. Оцінка «добре» (74-89 б.) – виставляється, якщо студент відповів на питання екзамену в повному обсязі, висвітлені всі теоретичні та практичні питання, але має місце деяка необґрунтованість розкриття цих питань. Можлива присутність деяких недоліків у вигляді технічних помилок та описок.
3. Оцінка «задовільно» (60-73 б.) – виставляється, якщо студент відповів на питання екзамену в неповному обсязі, немає повної відповіді на теоретичні або практичні питання, але практичне питання в основному виконане. Можлива присутність деяких грубих теоретичних або практичних помилок.
4. Оцінка «незадовільно» (1-59 б.) – виставляється, якщо студент відповів на питання екзамену в неповному обсязі, повністю відсутні відповіді на теоретичні або практичні питання. Незадовільна оцінка може бути виставлена, якщо відповіді були не по суті теоретичних та практичних питань.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Антична література

Тема 1. Антична література у контексті літератури світової. Гомерівський період. Поєми Гомера «Іліада» та «Одіссея»: соціально-історична основа, архітектоніка, міфологія, прогресивні тенденції.

Дидактичний епос /післягомерівський період/. Поєма Гесіода «Труди і дні» як зразок архаїчної дидактики. Пародійний епос / «Батрахоміомахія, або війна жаб і мишей»/.

Тема 2. Старогрецька лірика /Каллін. Тіртей. Солон. Мімнерм. Архілох/

Старогрецька любовна лірика. Провідні теми поетичної творчості Алкея, Сапфо, Анакреонта, Піндара.

Аттичний період. Античний театр.

Зародження походження драми. Класична трагедія. Есхіл /«Перси», «Прометей закутий»/, Софокл /«Цар Едіп», «Антигона»/, Еврипід /«Медея»/.

Тема 3. Давня аттична комедія. Походження комедії. Творчість Аристофана /«Вершники», «Жаби»/. Тема війни і миру в комедіях Аристофана. Старогрецька філософія /Геракліт. Демокрит. Сократ. Платон. «Поетика» Аристотеля/.

Література доби еллінізму та епохи Римського панування. Римський театр.

Нова аттична комедія. Творчість Менандра /комедія «Відлюдник»/. Комедії Тіта Плавта і Публія Теренція Афра. Наукова проза /Плутарх. Лукіан із Самосати/. Олександрійська лірика і грецький роман /«Дафніс і Хлоя» Лонга/.

Тема 4. Римська література періоду громадянських війн та принципату.

Творчість Луцілія. Трактат Тіта Лукреція Кара «Про природу речей». Поезія неотериків /Гай Валерій Катулл – вірші про Лесбії/.

Римська література доби принципату.

Творчість Публія Вергілія Марона /«Буколіки», «Георгіки», героїчна поєма «Енеїда»/ і Квінта Горация Флакка /«Римські оди», «Послання до Пізонів»/.

Творчість Овідія Назона у контексті літератури Стародавнього Риму періоду занепаду імперії.

«Любовні елегії», «Наука кохання», «Фасти», «Метаморфози» - міфологічна енциклопедія у віршах, «Скорботні елегії», Послання з Понту» Овідія.

Трагедії Сенеки. Сатира Марціала та Ювенала. Проза Петронія Арбітра, Лукіана та Лучія Апулея.

Модуль 2 Література Середніх віків та Відродження

Тема 1. Література Середніх віків: історичні передумови формування, особливості, етапи розвитку. Кельтський епос. Германський епос. Англосаксонська «Поєма про Беовульфа».

Література раннього Середньовіччя /III-X ст./ та література зрілого феодалізму /XI-XIVст./ Еддична поезія. Поезія скальдів /Егіль Скалагримсон, Сноррі Стурлусон/.

Староскандинавські саги. Французький /«Пісня про Роланда»/, іспанський /«Пісня про мого Сіда»/ та німецький героїчний епос /«Пісня про Нібелунгів»/.

Тема 2. Література зрілого феодалізму /продовження/. Література латинською мовою. Поезія вагантів. Жанри лірики трубадурів. Німецький міннезанг. Рицарський роман та його типи. Романи про Трістана та Ізольду.

Міська література. Жанри міської літератури. /Фабліо. Шванк/. «Роман про Лиса». Народна сміхова культура.

Тема 3. Література доби Відродження /загальний огляд/. Хронологічні й географічні межі літератури Ренесансу.

Відродження в Італії. Творчість Данте Аліг'єрі /«Нове життя», «Божественна комедія»/.

Література раннього Відродження: творчість Франческо Петрарки і Джованні Боккаччо /Треченто/. Література пізнього Відродження /Кватроченто/. Література IV періоду /Чінквенченто/: творчість Аріосто і Тассо.

Тема 4. Відродження у Німеччині та Нідерландах. Сатира Севастіана Бранта /«Корабель дурнів»/. «Діалоги» «Ульріха фон Гуттена. Бюргерська література. Народні книги /про Фауста і Тіля Ойленшпігеля»/.

Література Реформації й Великої Селянської війни. Бюргерська література після Реформації. Творчість Ганса Сакса. Гуманізм у Нідерландах. Творчість Еразма Роттердамського /«Похвальне слово Глупоті»/.

Відродження у Франції. Проторенесансні ознаки поезії Франсуа Війона. Гурток Маргарити Наваррської, її роман «Гептамерон».

Відродження у Франції /продовження/. Життєвий шлях Франсуа Рабле як характерна біографічна парадигма ренесансної доби. Синтетизм і універсалізм роману «Гаргантюа і Пантагрюель», відображення у ньому карнавальних універсалій.

Тема 5. Літературна практика «Плеяди». Тематична і поетична лірики П'єра де Ронсара. Вираження кризи гуманістичних ідеалів у творчості Мішеля Монтеня. Лопе де Вега і театр. Його п'єси «Фуенте Овехуна», «Собака на сні». Майстерність драматурга.

Особливості іспанського Відродження /загальна характеристика/. Мігель де Сервантес як особистість ренесансної доби. Реалістичне зображення іспанської дійсності у новелах Сервантеса.

«Дон Кіхот» Сервантеса – величне досягнення іспанської літератури доби Відродження; його національно-історична та жанрово-літературна основа. Зв'язок твору з карнавальною культурою, специфіка авторської позиції.

Соціальний і філософський зміст образу головного героя роману та його супутника Санчо Панси.

Тема 6. Відродження в Англії /дошекспірівський період/.

Проторенесансні ознаки творчості Джеффри Чосера. Література зрілого і пізнього Відродження: Едмунд Спенсер, Джон Лілло, Крістофер Марло.

Англійський утопічний роман. Жанрова специфіка жанру утопії. Від утопії до антиутопії: «Місто Сонця» Кампанелли й «Утопія» Томаса Мора.

Англійське Відродження. Біографія В.Шекспіра. Періодизація та класифікація його творів. Сонети як сюжетний цикл, образ ліричного героя в сонетах. Загальна характеристика хронік. Комедії В.Шекспіра /«Сон літньої ночі», «Дванадцята ніч»/.

Характер трагічного, побудова конфлікту, тип героя у трагедіях В.Шекспіра. «Ромео і Джульєтта» - «оптимістична трагедія» про кохання. Шекспірівські твори другого періоду творчості / «Отелло», «Макбет» та найбільша філософська трагедія «Гамлет»/.

Трагічний шлях людини до духовних засад людського існування в трагедіях та трагікомедіях В.Шекспіра / на прикладі трагедії «Король Лір» та трагікомедії «Буря», «Зимова казка»/.

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1-ий семестр						1-2 – ий семестр							
Модуль 1. Антична література													
Тема 1. Антична література у контексті літератури світової. Гомерівський період. Поєми Гомера «Іліада» та «Одіссея. Дидактичний	11	2	4	-	-	5	8	1	-	-	-	7	

епос /післягомерівський період/. Пародійний епос.												
Тема 2. Старогрецька лірика. Старогрецька любовна лірика. Аттичний період. Античний театр. Класична трагедія. Есхіл, Софокл, Еврипід.	7	3	-	-	-	4	7	1	-	-	-	6
Тема 3. Давня аттична комедія. Походження комедії. Творчість Аристофана. Старогрецька філософія. Література доби еллінізму та епохи Римського панування. Римський театр. Нова аттична комедія. Наукова проза. Олександрійська лірика і грецький роман.	7	2	-	-	-	5	7	1	-	-	-	6
Тема 4. Римська література періоду громадянських війн та принципанту. Творчість Луцілія, Тіта Лукреція Кара. Поезія неотериків. Римська література доби принципату. Творчість Публія Вергілія Марона і Квінта Горація Флакка. Творчість Овідія Назона. Трагедії Сенеки. Сатира Марціала та Ювенала. Проза Петронія Арбітра, Лукіана та Лучія Апулея.	9	3	2	-	-	4	8	1	-	-	-	7
Модульна контрольна робота							-	-	-	-	-	-
Разом за модуль	34	10	6	-	-	18	30	4	-	-	-	26
Модуль 2 Література Середніх віків і Відродження												
Тема 1. Вступна лекція. Література Середніх віків: етапи розвитку. Кельтський епос. Германський епос. Англосаксонська «Поема про Беовульфа». Література раннього Середньовіччя /III-X ст./ та література зрілого феодалізму /XI-XIVст./	10	3	2	-	-	5	11	1	-	-	-	10

Едична поезія. Поезія скальдів. Героїчний епос.												
Тема 2. Література латинською мовою. Поезія вагантів. Жанри лірики трубадурів. Німецький міннезанг. Рицарський роман та його типи. Міська література.	6	2	-	-	-	4	11	1	-	-	-	10
Тема 3. Література доби Відродження /загальний огляд/. Відродження в Італії. Творчість Данте Аліґ'єрі /«Нове життя», «Божественна комедія»/. Література раннього Відродження (Петрарка, Боккаччо). Література пізнього Відродження. Література IV періоду.	10	3	2	-	-	5	10	2	-	-	-	8
Тема 4. Відродження у Німеччині та Нідерландах. Література Реформації й Великої Селянської війни. Бюргерська література після Реформації. Гуманізм у Нідерландах. Відродження у Франції. Життєвий шлях Франсуа Рабле. Роман «Гаргантюа і Пантагрюель».	8	3	-	-	-	5	9	1	-	-	-	8
Тема 5. Літературна практика «Плеяди». Тематична і поетична лірики П'єра де Ронсара. Вираження кризи гуманістичних ідеалів у творчості Мішеля Монтеня. Лопе де Вега і театр. Особливості іспанського Відродження /загальна характеристика/. Мігель де Сервантес. «Дон Кіхот» Сервантеса – величне досягнення іспанської літератури доби Відродження.	9	3	2	-	-	4	9	1	-	-	-	8
Тема 6. Відродження в Англії /дошекспірівський	13	4	4	-	-	5	10	2	-	-	-	8

період/. Джеффри Чосер. Література зрілого і пізнього Відродження. Англійський утопічний роман. Англійське Відродження. Біографія В.Шекспіра. Періодизація та класифікація його творів. Характер трагічного, побудова конфлікту, тип героя у трагедіях В.Шекспіра. «Ромео і Джульєт». Шекспірівські твори другого періоду творчості. Трагічний шлях людини до духовних засад людського існування в трагедіях та трагікомедіях В.Шекспіра.												
Модульна контрольна робота							-	-	-	-	-	-
Разом за модуль	56	18	10	-	-	28	60	8	-	-	-	52
Разом за семестр	90	28	16	-	-	46	90	12	-	-	-	78

5.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Поема Гомера «Іліада» - видатна пам'ятка старогрецької літератури».	2	
2	Поема Гомера «Одіссея» - видатна пам'ятка давньогрецької літератури.	2	
3	Поема Вергілія «Енеїда» - видатна пам'ятка римської літератури.	2	
4	«Пісня про Роланда» - видатна пам'ятка французького героїчного епосу.	2	
5	«Божественна комедія» А.Данте як твір перехідної доби від Середньовіччя до Відродження.	2	
6	Проблематика роману М.Сервантеса «Дон Кіхот».	2	
7	Проблематика трагедії В.Шекспіра «Король Лір».	2	
8	«Гамлет» В.Шекспіра – апофеоз філософського осмислення англійської дійсності доби занепаду ренесансного гуманізму.	2	
Разом		16	

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Текстуальне ознайомлення з міфами Стародавньої Греції за книжкою М.Куна «Легенди та міфи Стародавньої Греції /Тернопіль, 2002/ та з поемами Гомера у порівняльному плані з біблійними переказами та казками народів світу.	3	4

2	Історія виникнення жанру байки. Гесіод. «Труди і дні» /байка про Солов'я і Крука/. Ознайомлення з творчістю Езопа. «Езопова мова» /на прикладі байок Езопа/.	2	3
3	Ознайомлення з тематикою і поетикою античної старогрецької лірики у порівняльному плані з пам'яткою давньоіндійської літератури «Рамаіана».	4	6
4	Своєрідність та новаторство творчого набутка Ціцерона /ораторське мистецтво, філософські листи/ за підручником В.І. та Н.І. Пащенко. Антична література.-К.:Либідь, 2001.-С. 550-555/.	5	6
5	Ознайомлення з творчістю римських поетів-елегіків Секста Проперція та Альбія Тібулла.	2	4
6	Роль дослідження Андрія Содомори у вивченні античних пам'яток («Дві барви часу Публія Овідія Назона // Овідій. Любовні елегії.-К.: Основа, 1999. - С.5-29).	2	3
7	Проблематика «Пісні про Роланда», «Пісні про мого Сіда», «Пісні про Нібелунгів»; морально-дидактична поема Вільяма Ленгленда «Видіння П'єра –Орача».	5	10
8	Підготувати реферат на тему «Загальна характеристика літератури народів Сходу VIII-IX ст.	4	10
9	Алегоризм «Божественної комедії» Данте.	2	3
10	Ідейно-тематичне багатство роману Дж.Боккаччо «Декамерон» /тематичні групи оповідок/.	1	2
11	Сонети Франческо Петрарки із збірки «Канчоньєре» у співставленні з сонетами В.Шекспіра.	2	3
12	Анотація статті Йосипа Кобіва «Еразм Роттердамський і його сатиричне перо. //Роттердамський Еразм. Похвала Глупоті.-К.: Основа, 1993.-С.3-11.	2	3
13	Ознайомлення з поетичною спадщиною Франсуа Війона в українських перекладах Леоніда Первомайського.	1	2
14	Карнавалізм роману Франсуа Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель».	2	3
15	Драматургія Лопе де Веги «Фуенте Овехуна» та «Собака на сні».	2	4
16	Жанрово-літературна основа роману Сервантеса «Дон Кіхот».	2	4
17	«Кентерберійські оповідання» Джеффри Чосера та роман Томаса Мора «Утопія».	1	2
18	Твори В.Шекспіра раннього періоду /сонети, комедія «Сон літньої ночі»/.	1	2
19	Проблематика трагедій В.Шекспіра «Отелло», «Макбет», «Гамлет».	2	2
20	Глибина трагедії В.Шекспіра «Король Лір», похмура комедія «Зимова казка».	1	2
	Разом	46	78

5.5. Індивідуальні завдання

Теми рефератів (до модуля 1 та 2)

1. Духовна поезія (літургійні гімни). Характеристика їх поетики.
2. Міфи, що стали мандрівними сюжетами подальшої літератури.
3. Образ Одиссея в поемах Гомера «Іліада» та «Одіссея».
4. «Драма сатирів» та її призначення.
5. «Нормативність характерів» Софокла (на прикладі будь-якої п'єси).
6. Образ Медеї в трагедіях античних авторів (за драмами Евріпіда та Сенеки).
7. Проблематика комедій Арістофана.

8. Жанровий поділ художньої прози Греції V – IV ст. до н. е.
9. Розвиток ораторського мистецтва Греції: види красномовства, художні прийоми.
10. Вчення Платона про два світи.
11. Ставлення Платона до поезії та мистецтва.
12. Сюжетна схема грецького роману.
13. Філософська основа поеми Лукреція «Про природу речей».
14. Історичні праці Таціта.
15. Структура поеми «Метаморфози».
16. Своєрідність байок Федра.
17. Сатири Ювенала та Горація: подібність та відмінність.
18. Ідейна концепція роману Апулея «Метаморфози».
19. Тематика ранніх творів Горація (еподи і сатири).
20. Агіографія та її жанровий канон.
21. Епос південних слов'ян.
22. Художня своєрідність «Пісні про Роланда».
23. Порівняльна характеристика образів Роланда й Олів'єра в поемі «Пісні про Роланда».
24. Трактати Данте.
25. Лірика Ронсара.
26. Ф.Війон та його місце у французькій літературі.
27. Тематика сонетів в літературі Відродження (порівняльна характеристика сонетів Данте, Петрарки, Шекспіра).
28. Порівняльна характеристика образів Дон Кіхота та Санчо Панси в романі Сервантеса «Дон Кіхот».
29. Родинні проблеми Ліра та Глостера (за трагедією В.Шекспіра «Король Лір»).
30. Поразка чи перемога Ромео і Джульєтти в однойменній п'єсі В.Шекспіра.
31. Проблема помсти в трагедії В.Шекспіра «Гамлет».
32. Велич та падіння Макбета (за трагедією В.Шекспіра «Макбет»).
33. Відображення занепаду ідеалів Ренесансу в трагедії В.Шекспіра «Отелло».

Теми робіт-презентацій (до модуля 1 та 2)

1. Групи міфів Давньої Греції.
2. Відповідності між міфологічними божествами Давньої Греції та Риму.
3. Міфи, задіяні в «Іліаді» Гомера.
4. Міфи, задіяні в «Одіссеї» Гомера.
5. Види епосу.
6. Розвиток грецького театру.
7. Герої міфів та античних творів (Едіп, Антігона, Медея тощо).
8. Поезія вагантів.
9. Середньовічний лицарський роман та його види.
10. «Подвиги» Дон Кіхота (за романом М. Сервантеса «Дон Кіхот»).
11. Проблема помсти в трагедії В. Шекспіра «Гамлет».
12. Образи блазнів у творах В. Шекспіра.
13. Образи божевільних у творах В. Шекспіра.
14. Жіночі образи трагедії В. Шекспіра «Король Лір».
15. Жіночі образи трагедії В. Шекспіра «Гамлет».
16. Макбет-герой та Макбет-злочинець (за однойменною трагедією В. Шекспіра).
17. Історія трагедії Отелло (за однойменною трагедією В. Шекспіра.)

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: інтерактивна дошка, комп'ютер, проектор, інтернет під'єднання, відеозаписи до тем.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бендзар Богдан, Бобинець Степан. Методика викладання зарубіжної літератури в загальноосвітній школі з українською мовою навчання. Ужгород: Вид-во Ужгородського національного університету, 2001. 94 с.
2. Навчально-методичний посібник з історії зарубіжної літератури (антична література, література Середньовіччя та Відродження) для студентів факультету іноземної філології денної та заочної форми навчання / Укладач Славич Т.Я. Ужгород, 2022. 47 с.
3. Рошко М.М. Методичні поради до семінарських занять із історії зарубіжної літератури середніх віків та Відродження. Ужгород: Ліра, 2015. 24 с.
4. Белаш Г.О. Історія античної літератури. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 236 с.
5. Безруков А. В. Історія зарубіжної літератури: від античності до початку ХІХ ст. : навч. посіб. для студентів філол. спец. ЗВО. Дніпро : ФОП Касян-Шаїнський, 2021. 165 с.
6. Галич О.А., Дмитренко В.І., Фоменко В.Г. Історія зарубіжної літератури. Античність. Середньовіччя. Луганськ, 2003.
7. Галич О.А., Дмитренко В. І., Фоменко В. Г., Шпетна С. А. Історія зарубіжної літератури: Античність. Середньовіччя. Відродження : навчально-методичний посібник. Луганськ: Янтар, 2004. 320 с.
8. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. К.: Либідь, 2008. 488 с.
9. Галич О.А. Історія літературознавства: підручник. К.: Либідь, 2013. 392 с.
10. Галич О.А. Вступ до літературознавства: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 324 с.
11. Гальчук Оксана. Антична література: Навчальний посібник для студентів заочної форми навчання. К.: Вид-во Київського славістичного університету, 2008. 210 с.
12. Давиденко Г.Й. Історія західноєвропейської літератури раннього та зрілого Середньовіччя. Суми: Університетська книга, 2006. 261 с.
13. Давиденко Г.Й., Акуленко В.Л. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 248 с.
14. Зарубіжна література ранніх епох: Античність. Середні віки. Відродження: Навч. посібник для студентів педінститутів/ Прокаєв Ф.І., Кучинський Б.В., Булаховська Ю.Л., Долганов І.В. Київ: Вища школа, 2002. 402 с.
15. Кирилюк З.В. Література Середньовіччя. Харків, 2008. 176 с.
16. Коршунова С.І. Антична література: навчально-методичний посібник для практичних занять / С. І. Коршунова, О. В. Тереховська; МОН України, Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника. Вид. 2-ге, допов. Івано-Франківськ: Третяк І. Я., 2007. 108 с.
17. Мегела І.П. Історія давньогрецької літератури: курс лекцій. Київ, 2010. 340 с.
18. Мегела І.П. Історія Римської літератури: курс лекцій. Київ, 2012. 356 с.
19. Мегела І.П. Історія Римської літератури: монографія. Миколаїв: Видавництво ЧДУ ім.Петра Могили, 2009. 320 с.
20. Михед Т.В., Якубіна Ю.В. Антична література. Греція. Рим. Хрестоматія. К., 2006. 952 с.
21. Пащенко В.І., Пащенко Н.І. Антична література. К.: Либідь, 2008. 718 с.
22. Содомора Андрій. Дві барви часу Публія Овідія Назона // Овідій. Любовні елегії. К.: Основа, 1999. С.5-29.
23. Ференц Н.С. Основи літературознавства: Підручник. К.: Знання, 2011. 431 с.
24. Шалагінов Б. Зарубіжна література від античності до початку ХІХ сторіччя. К., 2013. 366 с.
25. Шаповалова М.С., Рубанова Г.Л., Моторний В.А. Історія зарубіжної літератури (Середні віки та Відродження). Львів: Світ, 1993. 311 с.
26. Яременко Н. В. Історія зарубіжної літератури. Епоха Середніх віків та Відродження: навчальний посібник. Кривий Ріг, 2012. 184 с.

Допоміжна література

1. Анікст О. Діалектика Гамлета // Зарубіжна література. 2006. № 6 (454). С. 12 – 22.

2. Архілох. Хліб на списі: Фрагменти віршів / переклад з давньогрецької, передмова, коментарі Андрія Содомори. Львів: ЛА «Піраміда», 2014. 196 с.
3. Бедрик Ю. Версії «чотиривірша» Війона // Зарубіжна література. 2001. № 37 (245). С.2.
4. Бендзар Богдан, Бобинець Степан. Українська фонографічна передача антропонімів античної, англо- німецько-і франкомовної літератур. Ужгород: Закарпаття, 2000. 176 с.
5. Бершадська Н. Сонети Шекспіра та їх переклади // Зарубіжна література. 2001. № 39 (247). С. 2 – 7.
6. Відлуння золотого віку: Антологія пізньої латинської поезії в перекладах Андрія Содомори / Упорядник Маркіян Домбровський. Львів: ЛА «Піраміда», 2011. 296 с.
7. Вороніна Л. Сонети Петрарки і Шекспіра // Зарубіжна література. 2004. № 41. С. 21.
8. Гончарук Т. Поняття про «вічний образ». Зображення подвигів Дон Кіхота // Зарубіжна література. 2005. № 40. С. 13.
9. Даньшина Л.І. «Благословенні будьте серця рани...» Лірика Франческо Петрарки // Всесвітня література і культура. 2004. № 4. С. 30 – 32.
10. Дітькова С.Ю. Біблійні алюзії в трагедії В.Шекспіра «Гамлет» // Зарубіжна література. 2004. № 5. С. 10 – 17.
11. Зарубіжна література: від античності до початку ХІХ ст.: історико-естетичний нарис : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / [рец.: Чирков О. С., Охріменко О. П. ; Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.».]. Київ : ВД «Києво-Могилян. акад.», 2013. 366 с.
12. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. Т.1: А-К / За ред. Н.Михальської та Б.Щавурського. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 824 с.
13. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. Т.2: Л-Я / За ред. Н.Михальської та Б.Щавурського. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2006. 864 с.
14. Історія зарубіжної літератури середньовіччя, доби Відродження, ХVІІ–ХVІІІ ст.: Прогр. та навч.-методич. матеріали до курсу для студентів напряму «Культурологія» / Харк. держ. акад. культури; Укладач: Н. М. Сімейкіна. Х.: ХДАК, 2009. 50 с.
15. Кирилюк З. В. Зарубіжна література. Античність. Середньовіччя. Відродження. Бароко. Класицизм: Посібник для вчителя. Тернопіль: Астон, 2002. 259 с.
16. Кобів Йосип. Еразм Роттердамський і його сатиричне перо // Роттердамський Еразм. Похвала Глупоті. К.: Основа, 1993. С.3 -11.
17. Кун М. Легенди та міфи Стародавньої Греції. Тернопіль, 2002.
18. Літературознавчий словник-довідник / За ред.Р.Т.Гром'яка, І.Ю.Коваліва, В.І.Теремка. К.: ВЦ «Академія» 2007. 752 с.
19. Мегела І.П. У світі вічних образів. Статті, лекції, відгуки. К.: Видавець Карпенко В.М., 2008. 392 с.
20. Мойсеїв І. Код двійки у перекладі «Дон Кіхота» Миколою Лукашем // Зарубіжна література. 2001. № 41 (249). С. 4 – 5.
21. Назарець В.М. «Підсолоджена» досконалість Пантагрюеля і «гіркувата» буфонада Панурга. Франсуа Рабле: епоха, роман, образи // Всесвітня література та культура. 2004. № 2. С. 16 – 20.
22. Новікова М. Міфосвіт «Макбета»: володарі і відьми // Зарубіжна література. 2004. № 41. С. 18 – 20.
23. Первомайський Л. Клубок суперечностей на ім'я Війон // Зарубіжна література. 2001. № 37 (245). С. 1 – 2.
24. Петрушенко В.Л. Філософія. Львів: Новий світ - 2000, 2012. 647 с.
25. Рашутняк О. Мандри Дон Кіхота // Зарубіжна література. 2005. № 40. С. 3 – 5.
26. Сапфо. Пісні з Лесбосу / З давньогрецької переклав Андрій Содомора. Львів: ЛА «Піраміда», 2012. 140 с.
27. Теогнід. Елегії вигнанця / З давньогрецької переклав Андрій Содомора. Львів: ЛА «Піраміда», 2012. 112 с.
28. Шалагінов Б.Б. Відродження в Англії. Шекспір // Всесвітня література та культура. 2003. № 9. С. 48 – 56.

29. Щавурський Б.Б. Європейське середньовіччя: літературний флорилегіум. Тернопіль: навчальна книга – Богдан, 2020. 944 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://www.zsu.zp.ua/lab/fildep/ZL.htm>
2. <http://www.sky-art.com/andersen/index.htm>
3. http://www.emory.edu/INTELNET/virt_bibl.html - Бібліотека М.Н.Епштейна.
4. <http://www.bnf.fr/> - Національна бібліотека Франції.
5. <http://bookz.com.ua> - Учбова література.
6. <http://sci-lib.com/> - Велика наукова бібліотека.
7. <http://promo.net/pg/> - Project Gutenberg - електронна бібліотека, книги на багатьох мовах світу.
8. <http://www.nbuv.gov.ua> (інформаційний портал Національної бібліотеки ім.В.Вернадського)
9. <http://www.ukrlit.vn.ua>
10. <http://www.ukrlib.com.ua>
11. <http://www.poetryclub.com.ua>
12. <http://izbornyk.org.ua>
13. <http://www.litakcent.com.ua> (веб-портал критичних досліджень сучасної української та зарубіжної літератури)

Художня література до курсу (обов'язково до опрацювання):

античний період

1. Грецькі міфи. (2-3 міфа) - 1 бал
2. Гомер. Іліада. / Одиссея. - 2 бали
3. Гесіод. Труди і дні. - 2 бали
4. Евріпід. Медея. - 1 бал
5. Есхіл. Прометей закутий. - 1 бал
6. Софокл. Цар Едіп. Антігона. - 1 бал
7. Арістофан. Жаби. - 1 бал
8. Арістотель. Поетика. - 2 бали
9. Вергілій. Енеїда. - 2 бали
10. Езоп. Байки. (2-3 байки) - 1 бал

Середньовіччя і Відродження

1. Пісня про Беовульфа / Пісня про Роланда / Пісня про Сіда / Поема про Нібелунгів.
2. Ленгленд В. Видіння П'єра-Орача. - 3 бали
3. Чосер Дж. Кентерберійські оповідання. (2-3 оповідки) - 2 бали
4. Шекспір В. Сонети. Ромео і Джульєтта. Гамлет. Макбет. Отелло. Король Лір. Буя. Сон літньої ночі. - 1 бал
5. Данте А. Божественна комедія. («Пекло») 2 бали
6. Петрарка Ф. Книга пісень. (2-3 поезії) - 1 бал
7. Боккаччо Дж. Декамерон. (2-3 новели) - 1 бал
8. Брант С. Корабель дурнів. - 1 бал
9. Роттердамський Е. Похвала Глупоті. - 1 бал
10. Війон Ф. Балада прикмет. Балада прислів'їв. - 1 бал
11. Рабле Ф. Гаргантюа і Пантагрюель. - 3 бали
12. Сервантес М. Дон Кіхот. - 3 бали